

اوج گندم نان

سال ۱۴۰۰

شناسائی هرچه بهتر محیط هدف و تفکیک آن به زیر مجموعه های محیطی با شاخص های قابل تفکیک امکان بهنژادی هدفمند برای این محیط های هدف را تسهیل نموده و بر اساس نیاز های و محدودیت های این محیط ارقام سازگار در برنامه بهنژادی شناسائی و نامگذاری خواهند شد. توسعه تعداد ارقام با صفات متناسب با محیط هدف منجر به افزایش پایداری تولید گندم مقابله موثر با تنش های زنده و غیر زنده در محیط هدف می گردد. صفاتی همچون تحمل به تنش های آخر دوره، پاکوتاهی و تحمل در برابر خوابیدگی، مقاومت در برابر بیماری ها و نهایتاً عملکرد برتر در محیط هدف از جمله اهداف کاربردی بهنژادی گندم در اقلیم گرم و خشک جنوب کشور و زیر اقلیم های تابعه آن می باشند. هرچه این صفات با محیط و محدودیت ها سازگار تر باشند توسعه رقم در عرصه سریعتر اتفاق افتاده و تولید نیز افزایش خواهد یافت. منشا این رقم خزانه های بین المللی گندم ارسالی از مرکز بین المللی تحقیقات ذرت و گندم (CIMMYT) بوده که در قالب پروژه "افزایش عملکرد گندم و بهره وری در نظامهای زراعی گندم بنیان ایران" مورد ارزیابی قرار گرفت و نهایتاً بعنوان کاندید و بر اساس سند پروژه به برنامه تحقیقات بهنژادی ملی ایران ویژه مناطق گرم و خشک جنوب کشور معرفی گردید. این لاین دارای عملکرد دانه بالا، زود رس، متحمل به خوابیدگی و پا کوتاه می باشد. این لاین نسبت به بیماری زنگ زرد مقاوم و نسبت به زنگ قهوه ای و زنگ سیاه نیمه مقاوم تا نیمه حساس می باشد. این رقم با دارا بودن پروتئین بیش از ۱۲ درصد در گروه گندم های باکیفیت از نظر کیفیت و خواص نانوائی قرار می گیرد. اوج برای کشت در اقلیم گرم و خشک جنوب کشور به ویژه شمال استان خوزستان و مناطق گرمسیر استان های لرستان و ایلام که همجوار خوزستان می باشند قابل توصیه می باشد.

مقایسه صفات گندم رقم اوج با شاهد

رقم		صفت
مهرگان	اوج	
۶۱۹۷	۶۶۸۳	میانگین عملکرد در شرایط نرمال (کیلو گرم در هکتار)
۹۶	۹۳	میانگین تعداد روز تا ظهور سنبله
۱۰۰	۹۹	میانگین ارتفاع بوته (سانتی متر)
۳۷	۴۳	وزن هزار دانه (گرم)
۱۳/۳	۱۲/۶	میانگین درصد پروتئین دانه

توجیه اقتصادی

با جایگزینی این رقم و توسعه آن در مساحتی معادل ۱۹۰ هزار هکتار در محیط های هدف توصیه شده در یک بازه زمانی ۷ ساله انتظار بر این است حدود ۹۲ هزار تن به تولید گندم افزوده شود. با توجه به قیمت روز گندم تحویلی به سیلو در سال ۱۴۰۱ و با لحاظ نموده افت معقول مفید و غیر مفید، ارزش اقتصادی این افزایش تولید بر اساس نرخ سال پایه حدود ۱۰۱۶۰ میلیارد ریال برآورد می شود.

مناطق جغرافیایی توصیه رقم

مناسب کشت اقلیم گرم و خشک جنوب کشور

سایر مجریان

محسن اسماعیل زاده مقدم، سیروس طهماسبی، منوچهر سیاح فر،
محسن یاسایی، غلامعباس لطفعلی آینه، حسین اکبری مقدم، خالد
میری، منوچهر خدا رحمی، حبیب الله سوقی، فرشاد بختیار، علی
ملیحی پور، فرزاد افشاری، رامین روح پرور، سید طاها داد رضایی،
صفر علی صفوی، احمد احمد پور ملکشا، سید محمود عطا
حسینی، عبدالکریم ذاکری، نصرت الله طباطبایی فرد، حسام الدین
مفیدی، کمال شهبازی، محمد دالوند

مجری مسئول:

سید محمود طیب غفاری